

Ambassadør Chas W. Freeman, Jr.: De mange erfaringer fra krigen i Ukraine

Ikke korrekturlæst.

- Ambassadør Chas W. Freeman, Jr. (USFS, pensioneret)
- Gæsteforsker, Watson Institute for International and Public Affairs, Brown University
- The Barrington Library, Barrington, Rhode Island, 26. september 2023

Jeg vil gerne tale til jer i aften om Ukraine – hvad der er sket med landet og hvorfor, hvordan det sandsynligvis vil komme ud af den prøvelse, som stormagtsrivalisering har udsat det for; og hvad vi kan lære af dette. Jeg gør det med en vis bæven og en advarsel til dette publikum. Min tale er, ligesom konflikten i Ukraine, lang og kompliceret. Den modsiger propaganda, som har været meget overbevisende. Min tale vil fornærme enhver, der er tilhænger af den officielle fortælling. Den måde, de amerikanske medier har behandlet krigen i Ukraine på, får mig til at tænke på en kommentar af Mark Twain: “Mange kommentatorers undersøgelser har allerede kastet meget mørke over dette emne, og det er sandsynligt, at hvis de fortsætter, vil vi snart ikke vide noget som helst om det.”

Det siges, at i krig er sandheden det første offer. Krig er typisk ledsaget af en tåge af officielle løgne. Aldrig har en sådan tåge været så tyk som i krigen i Ukraine. Mens hundredtusinder af mennesker har kæmpet og er døde i Ukraine, har propagandamaskinerne i Bruxelles, Kiev, London, Moskva og Washington arbejdet på højtryk for at sikre, at vi tager lidenskabeligt parti, tror på det, vi gerne vil tro på, og fordømmer enhver, der sætter spørgsmålstegn ved den

fortælling, vi har internaliseret. Ingen, der ikke står ved frontlinjen, har nogen reel idé om, hvad der er sket i denne krig. Det, vi ved, er kun, hvad vores regeringer og andre krigstilhængere ønsker, vi skal vide. Og de har udviklet den dårlige vane at inhalere deres egen propaganda, hvilket garanterer en vildledende politik.

Hver eneste regering, der er part i Ukraine-krigen – Kiev, Moskva, Washington og andre NATO-hovedstæder – har gjort sig skyldig i forskellige grader af selvbedrag og fejlslagne handlinger. Konsekvenserne har været alvorlige for alle. For Ukraine har de været katastrofale. Det er på høje tid med en radikal nytænkning af politikken hos alle involverede.

Hvorfra og hvorhen NATO?

Først lidt nødvendig baggrund. NATO (North Atlantic Treaty Organization) blev oprettet for at forsvare de europæiske lande inden for den amerikanske indflydelsessfære efter Anden Verdenskrig mod Unionen af Socialistiske Sovjetrepublikker (USSR) og dens satellitnationer. NATO's ansvarsområde var medlemmernes territorium i Nordamerika og Vesteuropa, men ingen steder ud over det. Alliancen hjalp med at opretholde en magtbalance og bevare freden i Europa i løbet af de mere end fire årtier, den kolde krig varede. I 1991 blev Sovjetunionen imidlertid opløst, og den kolde krig sluttede. Det eliminerede enhver troværdig trussel mod NATO-medlemmernes territorium og rejste dette spørgsmål: Hvis NATO stadig var svaret på noget, hvad var så spørgsmålet?

USA's væbnede styrker havde ingen problemer med at svare på den gåde. De havde overbevisende interesser i at bevare NATO.

NATO havde skabt og opretholdt en europæisk rolle og tilstedeværelse for det amerikanske militær efter Anden Verdenskrig,

Dette retfærdiggjorde en meget større amerikansk styrkestruktur og mange flere eftertragtede stillinger til

flagofficerer[1], end der ellers ville have været, NATO forbedrede de amerikanske væbnede styrkers internationale status, samtidig med at den fremmede en unik amerikansk kompetence inden for multinational alliance- og koalitionsstyring, og den tilbød tjenesterejser i Europa, som gjorde militærtjeneste i fredstid mere attraktiv for amerikanske soldater, sømænd, flyvere og marinesoldater.

Også dengang havde det 20. århundrede vist sig at understrege, at USA's sikkerhed var uadskillelig fra de andre nordatlantiske landes. Eksistensen af europæiske imperier sikrede, at krige mellem stormagterne i Europa – Napoleonskrigene, Første Verdenskrig og Anden Verdenskrig – hurtigt blev til verdenskrige. NATO var USA's måde at dominere og styre den euro-atlantiske region på under den kolde krig. En opløsning af NATO eller en amerikansk tilbagetrækning fra NATO ville uden tvivl blot give europæerne mulighed for at genoptage deres skænderier og starte endnu en krig, som måske ikke ville være begrænset til Europa.

Så NATO skulle holdes i gang. Den oplagte måde at gøre det på var at finde en ny, ikke-europæisk rolle til organisationen. Man kom til at sige, at NATO skulle "ud af området eller ud af forretningen". Med andre ord skulle alliancen omdannes til at projicere militær magt ud over de vesteuropæiske og nordamerikanske medlemslandes territorier.

I 1998 gik NATO i krig mod Serbien og bombede det i 1999 for at løsrive Kosovo fra alliancen. I 2001, som reaktion på terrorangrebene på New York og Washington den 11. september 2001, gik NATO sammen med USA om at besætte og forsøge at pacificere Afghanistan[2]. I 2011 satte NATO styrker ind for at skabe et regimeskifte i Libyen.

Kuppet i Kiev, Krim og de russisktalende ukraineres oprør

I 2014, efter et velforberedt[3] USA-sponsoreret antirussisk kup i Kiev, forbød ukrainske ultranationalister den officielle

brug af russisk og andre minoritetssprog i deres land og bekræftede samtidig Ukraines intention om at blive en del af NATO. Blandt andre konsekvenser ville ukrainsk medlemskab af NATO placere Ruslands 250 år gamle flådebase i Krim-byen Sebastopol under NATO's og dermed USA's kontrol. Krim var russisktalende og havde flere gange stemt nej til at være en del af Ukraine. Så med henvisning til NATO's voldelige intervention for at adskille Kosovo fra Serbien, organiserede Rusland en folkeafstemning på Krim, som støttede dets genindlemmelse i Den Russiske Føderation. Resultaterne var i overensstemmelse med tidligere afstemninger om emnet.

I mellemtiden forsøgte overvejende russisktalende områder i landets Donbas-region at løsrive sig som reaktion på Ukraines forbud mod at bruge russisk i offentlige kontorer og uddannelser. Kiev sendte styrker for at undertrykke oprøret. Moskva svarede igen ved at støtte de ukrainsk-russisktalendes krav om de mindretalsrettigheder, som både den ukrainske forfatning fra før kuppet og principperne fra Organisationen for Sikkerhed og Samarbejde i Europa (OSCE) garanterede dem. NATO støttede Kiev mod Moskva. En eskalerende borgerkrig blandt ukrainerne fulgte. Det udviklede sig snart til en intensiveret stedfortræderkrig i Ukraine mellem USA, NATO og Rusland.

Forhandlinger i Minsk, formidlet af OSCE med fransk og tysk støtte, førte til en aftale mellem Kiev og Moskva om en pakke af foranstaltninger, herunder:

- en våbenhvile,
- tilbagetrækning af tunge våben fra frontlinjen,
- løsladelse af krigsfanger,
- en forfatningsreform i Ukraine, der giver selvstyre til visse områder i Donbas, og
- genoprettelse af Kyivs kontrol over oprørsområdernes grænser til Rusland.

FN's Sikkerhedsråd godkendte disse betingelser. De

repræsenterede Moskvas accept af, at russisktalende provinser i Ukraine ville forblive en del af et forenet, men føderaliseret Ukraine, forudsat at de havde sproglig autonomi i stil med Québec. Men med USA's støtte nægtede Ukraine at gennemføre det, de var blevet enige om. År senere indrømmede franskmændene og tyskerne, at deres mæglingsbestræbelser i Minsk havde været et kneb for at vinde tid til at bevæbne Kiev mod Moskva, og den ukrainske præsident Volodymyr Zelensky (ligesom hans forgænger i embedet, Petro Poroshenko) indrømmede, at han aldrig havde planlagt at gennemføre aftalerne.

Moskva og udvidelsen af NATO

I 1990, i forbindelse med den tyske genforening, opløsningen af Warszawapagten og Ruslands opgivelse af sin politisk-økonomiske indflydelsessfære i Central- og Østeuropa, havde Vesten flere gange lidt underfundigt, men højtideligt lovet ikke at udfylde det opståede strategiske vakuum ved at udvide NATO ind i det. Men som 1990'erne skred frem, insisterede USA på at gøre netop det, på trods af manglende entusiasme fra nogle af de andre NATO-medlemmers side. NATO-udvidelsen slettede gradvist den østeuropæiske cordon sanitaire af uafhængige neutrale stater, som skiftende regeringer i Moskva havde betragtet som afgørende for russisk sikkerhed. Efterhånden som tidligere medlemmer af Warszawapagten kom med i NATO, dukkede amerikanske våben, tropper og baser op på deres territorium. I 2008, i et sidste forsøg på at udvide USA's indflydelsessfære til Ruslands grænser, overtalte Washington NATO til at erklære sin hensigt om at optage både Ukraine og Georgien som medlemmer.

Den østlige udstationering af amerikanske styrker placerede ballistiske missilforsvarsramper i både Rumænien og Polen. Disse var teknisk i stand til hurtigt at blive omkonfigureret til kortdistanceangreb på Moskva. Deres udstationering gav næring til den russiske frygt for et amerikansk overraskelsesangreb. Hvis Ukraine blev medlem af NATO, og USA

foretog tilsvarende udstationeringer der, ville Rusland kun have omkring fem minutters varsel om et angreb på Moskva. NATO's rolle i løsrivelsen af Kosovo fra Serbien og i USA's regimeskifte- og pacificeringsoperationer i Afghanistan og Libyen samt støtten til antirussiske styrker i Ukraine havde overbevist Moskva om, at de ikke længere kunne afvise NATO som en rent defensiv alliance.

Så tidligt som i 1994 begyndte skiftende russiske regeringer at advare USA og NATO om, at en fortsat NATO-udvidelse – især til Ukraine og Georgien – ville fremtvinge en kraftig reaktion. Washington var klar over den russiske vilje til at gøre dette fra flere kilder, herunder rapporter fra ambassadørerne i Moskva. I februar 2007 erklærede den russiske præsident Vladimir Putin på sikkerhedskonferencen i München: "Jeg tror, det er indlysende, at NATO's udvidelse ... repræsenterer en alvorlig provokation ... Og vi har ret til at spørge: Hvem er denne udvidelse rettet imod? Og hvad skete der med de forsikringer, vores vestlige partnere gav efter opløsningen af Warszawapagten?" Den 1. februar 2008 advarede ambassadør Bill Burns, nu direktør for Central Intelligence Agency (CIA), i et telegram fra Moskva om, at russerne på dette punkt stod sammen og mente det alvorligt. Burns følte så stærkt for konsekvenserne af NATO's ekspansion i Ukraine, at han gav sit telegram emnelinjen "Nyet Means Nyet" ["Nej betyder nej."].

I april 2008 inviterede NATO ikke desto mindre både Ukraine og Georgien til at blive medlemmer. Moskva protesterede og sagde, at deres "medlemskab af alliancen er en stor strategisk fejltagelse, som vil få meget alvorlige konsekvenser for den paneuropæiske sikkerhed." I august 2008, som for at understrege denne pointe, da et opmuntret Georgien forsøgte at udvide sit styre til oprørske mindretalsregioner på den russiske grænse, gik Moskva i krig for at konsolidere deres uafhængighed.

Borgerkrig og stedfortræderkrig i Ukraine

Mindre end en dag efter det USA-skabte kup, der indsatte et antirussisk regime i Kiev i 2014, anerkendte Washington formelt det nye regime. Da Rusland derefter annekterede Krim, og der udbrød borgerkrig med Ukraines russisktalende befolkning, tog USA parti for og bevæbnede de ukrainske ultranationalister, hvis politik havde fremmedgjort Krim og provokeret de russisktalende løsrivelsestilhængere. USA og NATO begyndte en indsats til flere milliarder dollars for at reorganisere, omskole og genudruste Kyivs væbnede styrker. Det erklærede formål var at gøre Kiev i stand til at generobre Donbas og i sidste ende Krim. Ukraines regulære hær var på det tidspunkt nedslidt. Kyivs indledende angreb på russisktalende i Ukraines østlige og sydlige regioner blev i vid udstrækning udført af ultranationalistiske militser[4]. I 2015 kæmpede russiske soldater sammen med Donbas-oprørerne. En uerklæret stedfortræderkrig mellem USA og NATO og Rusland var begyndt.

I løbet af de næste otte år – hvor den ukrainske borgerkrig fortsatte – opbyggede Kiev en NATO-trænede hær på 700.000 – uden at medregne en million reserver – og hærdede den i kamp med russisk-støttede separatister. De ukrainske soldater var kun lidt færre end Ruslands dengang 830.000 aktive militærfolk. På otte år havde Ukraine fået en større styrke end noget andet NATO-medlem end USA eller Tyrkiet og overgik Storbritanniens, Frankrigs og Tysklands væbnede styrker tilsammen. Det var ikke overraskende, at Rusland så dette som en trussel.

Samtidig med at spændingerne med Rusland eskalerede, trak USA sig i begyndelsen af 2019 ensidigt ud af INF-traktaten (Intermediate Nuclear Force), som havde forhindret jordbaserede missiler med en rækkevidde på op til 3.420 miles i at blive udstationeret i Europa. Rusland fordømte dette som en "destruktiv" handling, der ville øge sikkerhedsrisikoen. På trods af fortsatte betænkeligheder fra nogle andre NATO-medlemmers side fortsatte NATO på amerikansk opfordring med jævne mellemrum at gentage sit tilbud om at optage Ukraine som

medlem og gjorde det endnu en gang den 1. september 2021. På det tidspunkt, efter milliarder af dollars i amerikansk træning og våbenoverførsler, vurderede Kiev, at de endelig var klar til at knuse de russisktalendes oprør og deres russiske allierede. Da 2021 sluttede, øgede Ukraine presset på Donbas-separatisterne og indsatte styrker til en større offensiv mod dem i begyndelsen af 2022.

Moskva kræver forhandlinger

Omtrent samtidig, i midten af december 2021, 28 år efter Moskvas første advarsel til Washington, udstedte Vladimir Putin et formelt krav om skriftlige sikkerhedsgarantier for at reducere de åbenlyse trusler mod Rusland fra NATO's udvidelse ved at genoprette Ukraines neutralitet, forbyde stationering af amerikanske styrker ved Ruslands grænser og genindføre grænserne for opstilling af mellemdistancemissiler og kortdistancemissiler i Europa. Det russiske udenrigsministerium præsenterede derefter Washington for et udkast til en traktat, der inkorporerede disse betingelser – som var et ekko af lignende krav fremsat af den tidligere russiske præsident Boris Jeltsin i 1997. På samme tid, tilsyneladende både for at understrege Moskvas alvor og for at imødegå Kyivs planlagte offensiv mod Donbas-løsrivelserne, samlede Rusland tropper langs sine grænser til Ukraine.

Den 26. januar 2022 svarede USA formelt, at hverken de eller NATO ville gå med til at forhandle ukrainsk neutralitet eller andre lignende spørgsmål med Rusland. Et par dage senere forklarede den russiske udenrigsminister Sergei Lavrov sin forståelse af USA's og NATO's holdninger på et møde i Ruslands Sikkerhedsråd som følger:

“[Vores] vestlige kolleger er ikke parate til at tage vores vigtigste forslag op, primært dem om NATO's ikke-ekspansion mod øst. Dette krav blev afvist med henvisning til blokkens såkaldte åben-dør-politik og de enkelte staters frihed til at vælge deres egen måde at sikre sikkerheden på. Hverken USA

eller [NATO] ... foreslog et alternativ til denne nøglebestemmelse.”

Moskva ønskede forhandlinger, men var i mangel af dem parat til at gå i krig for at fjerne de trusler, de var imod. Washington vidste dette, da de afviste forhandlinger med Moskva. Den amerikanske afvisning af at tale var en utvetydig beslutning om at acceptere risikoen for krig i stedet for at udforske et kompromis eller et forlig med Rusland. Amerikanske og allierede efterretningstjenester begyndte straks at frigive oplysninger, der skulle beskrive forestående russiske militæroperationer[5] i, hvad de beskrev som et forsøg på at afskrække dem.

Rusland invaderer Ukraine

I midten af februar blev kampene mellem den ukrainske hær og løsrivelsesstyrkerne i Donbas intensiveret, og OSCE-observatører rapporterede om en hurtig stigning i overtrædelser af våbenhvilen fra begge sider, men de fleste blev angiveligt indledt af Kiev. Måske uoprigtigt appellerede Donbas' separatister til Moskva om at beskytte dem og beordrede en generel evakuering af civile til sikre tilflugtssteder i Rusland. Den 21. februar anerkendte den russiske præsident Putin uafhængigheden af de to Donbas-“folkerepublikker” og beordrede russiske styrker til at sikre dem mod ukrainske angreb.

Den 24. februar 2022 erklærede Putin i en tale til den russiske nation, at “Rusland ikke kan føle sig sikker, udvikle sig og eksistere med en konstant trussel fra det moderne Ukraines territorium” og meddelte, at han havde beordret, hvad han kaldte en “særlig militær operation” “for at beskytte folk, der har været udsat for mobning og folkedrab ... i de sidste otte år” og for at “stræbe efter demilitarisering og afnazificering af Ukraine.” Han tilføjede, at:

“Det er et faktum, at vi i løbet af de sidste 30 år tålmodigt

har forsøgt at nå til enighed med de førende NATO-lande om principperne for lige og udelelig sikkerhed i Europa. Som svar på vores forslag mødte vi altid enten kynisk bedrag og løgne eller forsøg på pres og afpresning, mens den nordatlantiske alliance fortsatte med at ekspandere på trods af vores protester og bekymringer. Dens militærmaskine bevæger sig, og som jeg sagde, nærmer den sig vores grænse.”

Den officielle fortælling i USA's og NATO's informationskrig mod Rusland modsiger hvert eneste element i denne udtalelse fra præsident Putin, men den bekræftes af dokumentationen.

Optakten til den amerikansk-russiske stedfortræderkrig i Ukraine

I den post-sovjetiske æra:

- NATO – USA's indflydelsessfære og militære tilstedeværelse i Europa – udvidede konstant mod Ruslands grænser på trods af eskalerende russiske advarsler og protester.
- I modsætning hertil var Moskva på konstant tilbagetog. De havde opgivet deres indflydelsessfære i Østeuropa. De gjorde ingen anstrengelser for at genetablere den.
- Moskva advarede gentagne gange om, at NATO's udvidelse og USA's fremskudte indsættelse af styrker, der kunne true dem, især fra Ukraine, var en alvorlig trussel mod dem, som de ville føle sig tvunget til at reagere på.
- I betragtning af NATO's forvandling fra en rent defensiv, Europa-fokuseret alliance til et instrument for magtprojektion til støtte for USA's regimeskift og andre militære operationer uden for medlemmernes grænser, havde Moskva et rimeligt grundlag for bekymring for, at ukrainsk medlemskab af NATO ville udgøre en aktiv trussel mod dets sikkerhed. Denne trussel blev understreget af USA's tilbagetrækning fra den traktat, der havde forhindret dem i at udstationere mellemdistance atomvåben i Europa, herunder i Ukraine.

- Moskva krævede konsekvent neutralitet for Ukraine. Neutralitet ville gøre Ukraine til både en stødpude og en bro mellem dem selv og resten af Europa, snarere end en del af Rusland eller en platform for russisk magtprojektion mod resten af Europa.
- I modsætning hertil forsøgte USA at gøre Ukraine til medlem af NATO – en del af deres indflydelsessfære – og en platform for indsættelse af amerikansk militærmagt mod Rusland.
- Moskva indvilligede i Minsk i at respektere Ukraines fortsatte suverænitet i Donbas-regionen, forudsat at de russisktalendes rettigheder blev garanteret. Men med støtte fra USA og NATO nægtede Ukraine at implementere Minsk-aftalen og fordoblede sine bestræbelser på at underlægge sig Donbas.
- Da Washington nægtede at høre den russiske sag om gensidig tilpasning i Europa og i stedet insisterede på ukrainsk medlemskab af NATO, vidste den amerikanske regering, at dette ville frembringe en russisk militær reaktion. Faktisk forudsagde Washington det offentligt.
- Tidligt i den efterfølgende krig, da en tredjeparts mægler opnåede et udkast til en fredsaftale mellem Rusland og Ukraine, insisterede Vesten – repræsenteret af briterne – på, at Ukraine skulle afvise den.

Denne triste hændelse bringer mig til krigsdeltagernes krigsmål.

Krigsmål i Ukraine

Kiev har ikke vaklet fra sine mål:

At skabe en rent ukrainsk national identitet, hvorfra russiske og andre sprog, kulturer og religiøse autoriteter er udelukket.

At underkue de russisktalende, der gjorde oprør som reaktion på dette forsøg på at tvangsassimilere dem.

Opnåelse af USA's og NATO's beskyttelse og integration i EU.

At generobre de russisktalende territorier, som Moskva ulovligt har annekteret fra Ukraine, herunder både Donbas-oblasterne og Krim.

Moskva har klart angivet sine maksimums- og minimumsmål i det traktatudkast, som de præsenterede for Washington den 17. december 2021. De russiske kerneinteresser har været og er stadig:

(1) at nægte Ukraine adgang til den amerikanske indflydelsessfære, der har opslugt resten af Østeuropa, ved at tvinge Ukraine til at bekræfte sin neutralitet mellem USA/NATO og Rusland, og

(2) at beskytte og sikre de grundlæggende rettigheder for russisktalende i Ukraine.

Washingtons mål – som NATO pligtskyldigt har adopteret som sine egne – har været meget mere åbne og uspecifikke. Som den nationale sikkerhedsrådgiver Jake Sullivan udtrykte det i juni 2022,

“Vi har ... afstået fra at udlægge, hvad vi ser som et slutspil. . . . Vi har fokuseret på, hvad vi kan gøre i dag, i morgen, i næste uge for at styrke ukrainerne så meget som muligt, først på slagmarken og så i sidste ende ved forhandlingsbordet.”

Eftersom det første princip i krigsførelse er at opstille realistiske mål, en strategi for at nå dem og en plan for krigens afslutning, er dette en perfekt beskrivelse af, hvordan man brygger en “evig krig” sammen. Som Vietnam, Afghanistan, Irak, Somalia, Libyen, Syrien og Yemen vidner om, er dette blevet den etablerede amerikanske måde at føre krig på. Ingen klare mål, ingen plan for at nå dem og ingen idé om, hvordan krigen skal afsluttes, på hvilke vilkår og med hvem.

Den mest overbevisende erklæring om USA's mål i denne krig blev fremsat af præsident Biden, da den begyndte. Han sagde, at hans mål med Rusland var at “svække dets økonomiske styrke og svække dets militær i de kommende år” – uanset hvad det kræver. På intet tidspunkt har USA's regering eller NATO

erklæret, at beskyttelsen af Ukraine eller ukrainerne, i modsætning til at udnytte deres mod til at nedkæmpe Rusland, er det centrale amerikanske mål. I april 2022 gentog forsvarsminister Lloyd Austin, at USA's hjælp til Ukraine havde til formål at svække og isolere Rusland og dermed fratage det enhver troværdig kapacitet til at føre krig i fremtiden. En hel del amerikanske politikere og eksperter har lovprist fordelene ved, at ukrainere snarere end amerikanere ofrer deres liv til dette formål. Nogle er gået endnu længere og har talt for en opløsning af Den Russiske Føderation som et krigsmål. Hvis man er russer, behøver man ikke at være paranoid for at se sådanne trusler som eksistentielle. Den russiske præsident Putin vurderer, at USA's krigsmål er rettet mod at ydmyge Den Russiske Føderation strategisk og om muligt vælte dens regering og splitte den ad.[6] USA har ikke bestridt denne vurdering.

Fred sat til side

I midten af marts 2022 mæglede den tyrkiske regering og den israelske premierminister Naftali Bennett mellem russiske og ukrainske forhandlere, som foreløbig blev enige om konturerne af en forhandlet midlertidig løsning. Aftalen indebar, at Rusland skulle trække sig tilbage til sin position den 23. februar, hvor det kontrollerede en del af Donbas-regionen og hele Krim, og til gengæld skulle Ukraine love ikke at søge NATO-medlemskab og i stedet modtage sikkerhedsgarantier fra en række lande. Et møde mellem den russiske præsident Putin og den ukrainske præsident Zelensky var ved at blive arrangeret for at færdiggøre denne aftale, som forhandlerne havde paraferet ad referendum – dvs. med forbehold for deres overordnedes godkendelse.

Den 28. marts 2022. Præsident Zelensky bekræftede offentligt, at Ukraine var klar til neutralitet kombineret med sikkerhedsgarantier som en del af en fredsaftale med Rusland. Men den 9. april aflagde den britiske premierminister Boris Johnson et overraskende besøg i Kiev. Under dette besøg

opfordrede han angiveligt Zelensky til ikke at møde Putin, fordi (1) Putin var en krigsforbryder og svagere, end han så ud til. Han burde og kunne knuses i stedet for at blive imødekommet; og (2) selv hvis Ukraine var klar til at afslutte krigen, var NATO det ikke.

Zelenskij's foreslåede møde med Putin blev derefter aflyst. Putin erklærede, at forhandlingerne med Ukraine var endt i en blindgyde. Zelensky forklarede, at "Moskva gerne ville have én traktat, der kunne løse alle problemerne. Men ikke alle ser sig selv ved bordet sammen med Rusland. For dem er sikkerhedsgarantier for Ukraine ét spørgsmål, og aftalen med Den Russiske Føderation er et andet spørgsmål." Dette markerede afslutningen på de bilaterale russisk-ukrainske forhandlinger og dermed på enhver udsigt til en løsning af konflikten andre steder end på slagmarken.

Hvad skete der, og hvem vinder hvad?

Denne krig blev født i og er blevet fortsat på grund af fejlregninger fra alle sider. NATO's udvidelse var lovlig, men forudsigeligt provokerende. Ruslands svar var helt forudsigeligt, om end ulovligt, og har vist sig at være meget dyrt for landet. Ukraines de facto militære integration i NATO har resulteret i landets ødelæggelse.

USA regnede med, at de russiske trusler om at gå i krig på grund af Ukraines neutralitet var bluff, som kunne afværges ved at skitsere og nedgøre de russiske planer og hensigter, som Washington forstod dem. Rusland antog, at USA ville foretrække forhandlinger frem for krig og ville ønske at undgå en ny opdeling af Europa i fjendtlige blokke. Ukrainerne regnede med, at Vesten ville beskytte deres land. Da den russiske indsats i de første måneder af krigen viste sig at være ringe, konkluderede Vesten, at Ukraine kunne besejre dem. Ingen af disse beregninger har vist sig at være korrekte.

Ikke desto mindre har den officielle propaganda, forstærket af

underdanige mainstream- og sociale medier, overbevist de fleste i Vesten om, at det på en eller anden måde er "pro-ukrainsk" at afvise forhandlinger om NATO-udvidelse og opmuntre Ukraine til at bekæmpe Rusland. Sympati for den ukrainske krigsindsats er helt forståelig, men som Vietnamkrigen burde have lært os, taber demokratier, når cheerleading erstatter objektivitet i rapporteringen, og regeringer foretrækker deres egen propaganda frem for sandheden om, hvad der sker på slagmarken.

Den eneste måde, man kan bedømme politikkers succes eller fiasko på, er ved at henvise til de mål, de var designet til at opnå. Så hvordan klarer deltagerne i Ukraine-krigen sig i forhold til at nå deres mål?

Lad os starte med Ukraine.

Fra 2014 til 2022 kostede borgerkrigen i Donbas næsten 15.000 mennesker livet. Hvor mange, der er blevet dræbt i kamp, siden den amerikansk/nato-russiske stedfortræderkrig begyndte i februar 2022, vides ikke, men det drejer sig helt sikkert om flere hundredtusinder. Tabstallene er blevet skjult af en hidtil uset intens informationskrig. Den eneste information i Vesten om de døde og sårede har været propaganda fra Kiev, der hævder, at der er et stort antal russiske døde, mens der ikke afsløres noget som helst om ukrainske tab. Det vides dog, at ti procent af ukrainerne nu er involveret i de væbnede styrker, og 78 procent har slægtninge eller venner, der er blevet dræbt eller såret. Det anslås, at 50.000 ukrainere nu er amputerede. (Til sammenligning måtte kun 41.000 briter amputeres under Første Verdenskrig, hvor indgrebet ofte var det eneste, der kunne forhindre døden. Færre end 2.000 amerikanske veteraner fra Afghanistan- og Irak-invasionerne fik amputationer). De fleste iagttagere mener, at de ukrainske styrker har lidt langt større tab end deres russiske fjender, og at hundredtusinder af dem har givet deres liv i forsvaret af deres land og i bestræbelserne på at generobre territorium, som var besat af russerne.

Da krigen begyndte, havde Ukraine en befolkning på omkring 31 millioner. Siden da har landet mistet mindst en tredjedel af sin befolkning. Over seks millioner har søgt tilflugt i Vesten. Yderligere to millioner er rejst til Rusland. Yderligere otte millioner ukrainere er blevet fordrevet fra deres hjem, men er stadig i Ukraine.

Ukraines infrastruktur, industrier og byer er blevet ødelagt, og landets økonomi er ødelagt. Som det er normalt i krige, har korrupsionen – som længe har været et fremtrædende træk i ukrainsk politik – været voldsom. Ukraines spirende demokrati er ikke mere, og alle oppositionspartier, ukontrollerede medier og dissidenter er blevet forbudt.

På den anden side har den russiske aggression forenet ukrainerne, herunder mange russisktalende, i et omfang, der aldrig er set før. Moskva har dermed utilsigtet forstærket den separate ukrainske identitet, som både den russiske mytologi og præsident Putin har forsøgt at benægte. Hvad Ukraine har mistet i territorium, har det vundet i patriotisk samhørighed baseret på lidenskabelig modstand mod Moskva.

Bagsiden af medaljen er, at Ukraines russisktalende separatister også har fået styrket deres russiske identitet. Ukrainske flygtninge i Rusland er de hårdeste af de hardlinere, der kræver gengældelse fra Kyiv. Der er nu ringe eller ingen mulighed for, at russisktalende vil acceptere en status i et forenet Ukraine, som det ville have været tilfældet under Minsk-aftalerne. Og med den fejlslagne ukrainske "modoffensiv" er det meget usandsynligt, at Donbas eller Krim nogensinde vil vende tilbage til ukrainsk suverænitet. Som krigen fortsætter, kan Ukraine meget vel miste endnu mere territorium, herunder sin adgang til Sortehavet. Det, der er tabt på slagmarken og i folks hjerter, kan ikke genvindes ved forhandlingsbordet. Ukraine vil komme ud af denne krig lemlæstet, forkrøblet og stærkt reduceret i både territorium og befolkning.

Endelig er der nu ingen realistiske udsigter til ukrainsk medlemskab af NATO. Som NSC-rådgiver Sullivan har sagt, "er alle nødt til at se klart på det faktum", at hvis Ukraine bliver medlem af NATO på nuværende tidspunkt, "betyder det krig med Rusland." NATO's generalsekretær Jens Stoltenberg har udtalt, at forudsætningen for ukrainsk medlemskab af NATO er en fredsaftale mellem Ukraine og Rusland. En sådan traktat er ikke i sigte. Ved fortsat at insistere på, at Ukraine vil blive medlem af NATO, når krigen er afsluttet, har Vesten på pervers vis tilskyndet Rusland til ikke at gå med til at afslutte krigen. Men i sidste ende bliver Ukraine nødt til at slutte fred med Rusland, næsten helt sikkert på russiske betingelser.

Uanset hvad krigen ellers måtte føre til, har den ikke været god for Ukraine. Ukraines forhandlingsposition over for Rusland er blevet stærkt svækket. Men Kyivs skæbne har altid været en eftertanke i amerikanske politiske kredse. Washington har i stedet forsøgt at udnytte det ukrainske mod til at banke Rusland, genoplive NATO og styrke USA's forrang i Europa. Og man har slet ikke brugt tid på at tænke over, hvordan man kan genoprette freden i Europa.

Hvad med Rusland?

Er det lykkedes dem at fordrive amerikansk indflydelse fra Ukraine, tvinge Kiev til at erklære sig neutral eller genindføre rettighederne for russisktalende i Ukraine? Tydeligvis ikke.

Indtil videre er Ukraine i hvert fald blevet fuldstændig afhængig af USA og dets NATO-allierede. Kiev er en forbitret, langvarig modstander af Moskva. Kiev klynger sig til sin ambition om at blive medlem af NATO. Russere i Ukraine er mål for den lokale version af cancel-kulturen. Uanset udfaldet af krigen har den gensidige fjendtlighed udslettet den russiske myte om russisk-ukrainsk broderskab baseret på en fælles oprindelse i Kievan Rus. Rusland har været nødt til at opgive

tre århundreders bestræbelser på at identificere sig med Europa og i stedet vende sig mod Kina, Indien, den islamiske verden og Afrika. Forsoning med et alvorligt fremmedgjort EU vil ikke komme let, hvis overhovedet. Rusland har måske ikke tabt på slagmarken eller er blevet svækket eller strategisk isoleret, men det har haft enorme alternativomkostninger.

Og så er NATO blevet udvidet til også at omfatte Finland og Sverige. Det ændrer ikke den militære balance i Europa. På trods af Vestens fremstilling af Rusland som et iboende rovdyr, har Moskva hverken haft lyst eller evne til at angribe nogen af disse to tidligere meget vestligt orienterede og formidabelt bevæbnede, men nominelt "neutrale" stater. Hverken Finland eller Sverige har heller nogen intentioner om at deltage i et uprovokeret angreb på Rusland. Men deres beslutning om at tilslutte sig NATO er politisk sårende for Moskva.

Eftersom Vesten ikke viser nogen vilje til at imødekomme russiske sikkerhedsbekymringer, har Moskva nu ikke noget åbenlyst alternativ til at kæmpe videre, hvis de skal nå deres mål. Samtidig stimulerer det den europæiske vilje til at opfylde tidligere ignorerede NATO-mål for forsvarsudgifter og til at erhverve sig selvstændige militære kapaciteter til at imødegå Rusland uafhængigt af USA. Polen er ved at genopstå som en stærk fjendtlig kraft ved Ruslands grænser. Disse tendenser ændrer den europæiske militære balance til Moskvas langsigtede ulempe.

Hvad med USA?

Alene i 2022 godkendte USA 113 milliarder dollars i støtte til Ukraine. Det russiske forsvarsbudget var dengang mindre end halvdelen af det – 54 milliarder dollars. Det er siden blevet omtrent fordoblet. Den russiske forsvarsindustri er blevet revitaliseret. Nogle producerer nu flere våben på en måned, end de tidligere gjorde på et år. Ruslands autarkiske økonomi har modstået 18 måneders total krig mod landet fra både USA og

EU. Den har netop overhalet Tyskland og er nu den femte rigeste økonomi i verden og den største i Europa målt i købekraftsparitet. På trods af gentagne vestlige påstande om, at Rusland var ved at løbe tør for ammunition og var ved at tabe udmattelseskrigen i Ukraine, så har landet ikke tabt, mens Vesten har. Ukrainisk tapperhed, som har været enormt imponerende, har ikke kunnet måle sig med russisk ildkraft.

I mellemtiden har den påståede russiske trussel mod Vesten, som engang var et stærkt argument for NATO-enhed, mistet sin troværdighed. Ruslands væbnede styrker har vist sig ude af stand til at erobre Ukraine og endnu mindre resten af Europa. Men krigen har lært Rusland, hvordan man imødegår og overvinder mange af USA's og andre vestlige landes mest avancerede våben.

Før USA og NATO afviste forhandlinger, var Rusland parat til at acceptere et neutralt og føderaliseret Ukraine. I den indledende fase af sin invasion af Ukraine bekræftede Rusland denne villighed i et udkast til en fredstraktat med Ukraine, som USA og NATO blokerede for, at Kiev kunne underskrive. Vestlig diplomatisk uforsonlighed har ikke formået at overtale Moskva til at imødekomme ukrainsk nationalisme eller acceptere Ukraines indlemmelse i NATO og den amerikanske indflydelsessfære i Europa. Stedfortræderkrigen ser i stedet ud til at have overbevist Moskva om, at de må udrydde Ukraine, beholde de ukrainske territorier, de ulovligt har annekteret, og sandsynligvis tilføje flere, og dermed sikre, at Ukraine er en dysfunktionel stat, der hverken kan blive medlem af NATO eller opfylde den ultranationalistiske, antirussiske vision fra dets nynazistiske helt fra Anden Verdenskrig, Stepan Bandera.

Krigen har ført til en overfladisk enhed i NATO, men der er åbenlyse sprækker blandt medlemmerne. Sanktionerne mod Rusland har gjort stor skade på de europæiske økonomier. Uden russiske energiforsyninger er nogle europæiske industrier ikke længere internationalt konkurrencedygtige. Som NATO's seneste topmøde

i Vilnius viste, er medlemslandene uenige om, hvorvidt det er ønskeligt at optage Ukraine. Det er usandsynligt, at NATO-enheden vil overleve krigen. Disse realiteter er med til at forklare, hvorfor de fleste af USA's europæiske partnere ønsker at afslutte krigen så hurtigt som muligt.

Ukrainekrigen har helt klart sat punktum for den post-sovjetiske æra i Europa, men den har ikke gjort Europa mere sikker på nogen måde. Den har ikke forbedret USA's internationale omdømme eller konsolideret USA's forrang. Krigen har i stedet fremskyndet fremkomsten af en postamerikansk multipolær verdensorden. Et træk ved denne er en anti-amerikansk akse mellem Rusland og Kina.

For at svække Rusland har USA tyet til hidtil usete indgribende unilaterale sanktioner, herunder sekundære sanktioner rettet mod normal kommerciel aktivitet på armlængdevilkår, som ikke involverer en amerikansk forbindelse og er lovlig i de transagerende parters jurisdiktioner. Washington har aktivt blokeret for handel mellem lande, der ikke har noget at gøre med Ukraine eller krigen der, fordi de ikke vil hoppe med på USA's vogn. Som et resultat heraf er store dele af verden nu engageret i at finde finansielle og forsyningskædeforbindelser, der er uafhængige af USA's kontrol. Dette omfatter en intensiveret international indsats for at gøre en ende på dollarens hegemoni, som er grundlaget for USA's globale forrang. Hvis disse bestræbelser lykkes, vil USA ikke længere være i stand til at have de handels- og betalingsbalanceunderskud, der opretholder dets nuværende levestandard og status som det mest magtfulde samfund på planeten.

Washingtons brug af politisk og økonomisk pres for at tvinge andre lande til at rette ind efter deres anti-russiske og anti-kinesiske politik har tydeligvis givet bagslag. Det har opmuntret selv tidligere amerikanske klientstater til at søge efter måder at undgå at blive viklet ind i fremtidige amerikanske konflikter og stedfortræderkrige, som de ikke

støtter, som den i Ukraine. Til det formål er de ved at opgive den eksklusive afhængighed af USA og knytte bånd til flere økonomiske og politisk-militære partnere. Langt fra at isolere Rusland eller Kina, har USA's tvangsdiplomati hjulpet både Moskva og Beijing med at forbedre deres relationer i Afrika, Asien og Latinamerika, hvilket reducerer USA's indflydelse til fordel for deres egen.

For at opsummere:

Kort sagt har USA's politik resulteret i store lidelser i Ukraine og eskalerende forsvarsbudgetter her og i Europa, men har ikke formået at svække eller isolere Rusland. Mere af det samme vil ikke opfylde nogen af disse ofte erklærede amerikanske mål. Rusland er blevet uddannet i, hvordan man bekæmper amerikanske våbensystemer og har udviklet effektive modtræk til dem. Det er blevet militært styrket, ikke svækket. Det er blevet reorienteret og frigjort fra vestlig indflydelse, ikke isoleret.

Hvis formålet med krig er at skabe en bedre fred, så gør denne krig ikke det. Ukraine er ved at blive udslettet på russofobiens alter. På nuværende tidspunkt kan ingen med sikkerhed forudsige, hvor meget af Ukraine eller hvor mange ukrainere der vil være tilbage, når kampene stopper, eller hvornår og hvordan de skal stoppes. Kiev har lige fejlet i at opfylde mere end en brøkdel af sine rekrutteringsmål. At bekæmpe Rusland til sidste ukrainer har altid været en afskyelig strategi. Men når NATO er ved at løbe tør for ukrainere, er det ikke bare kynisk; det er ikke længere en levedygtig mulighed.

Hvad kan vi lære af krigen i Ukraine?

Hvad kan vi lære af denne fiasko? Den har givet mange uvelkomne påmindelser om de grundlæggende principper for statskunst.

- Krige afgør ikke, hvem der har højre (right). De afgør,

hvem der er til venstre.(left) ?

- Den bedste måde at undgå krig på er ved at reducere eller eliminere de bekymringer og klager, der forårsager den.
- Når man nægter at høre, endsige tage stilling til en forurettet parts argumenter for justeringer i ens politik over for den, risikerer man en voldelig reaktion fra den.
- Ingen bør gå ind i en krig uden realistiske mål, en strategi for at nå dem og en plan for krigens afslutning.
- Selvretfærdighed og tapperhed er ikke en erstatning for militær masse, ildkraft og udholdenhed.
- I sidste ende vindes og tabes krige på slagmarken, ikke med propaganda, der er inspireret af og rettet mod at styrke ønsketænkning.
- Det, der er blevet tabt på slagmarken, kan sjældent, hvis nogensinde, genvindes ved forhandlingsbordet.
- Når krige ikke kan vindes, er det som regel bedre at finde en måde at afslutte dem på end at forstærke en strategisk fiasko.

Det er på tide at prioritere at redde så meget som muligt af Ukraine. Denne krig er blevet eksistentiel for landet. Ukraine har brug for diplomatisk opbakning til at skabe en fred med Rusland, hvis landets militære ofre ikke skal have været forgæves. Landet er ved at blive ødelagt. Det skal genopbygges. Nøglen til at bevare Ukraine er at give Kiev mulighed for og opbakning til at afslutte krigen på de bedste vilkår, det kan opnå, at lette flygtningenes tilbagevenden og at bruge EU-tiltrædelsesprocessen til at fremme liberale reformer og indføre en ren regering i et neutralt Ukraine.

Desværre synes både Moskva og Washington, som tingene ser ud nu, at være fast besluttet på at fortsætte ødelæggelsen af Ukraine. Men uanset udfaldet af krigen, vil Kiev og Moskva i sidste ende være nødt til at finde et grundlag for

sameksistens. Washington er nødt til at støtte Kiev i at udfordre Rusland til at anerkende både visdommen og nødvendigheden af respekt for ukrainsk neutralitet og territorial integritet.

Endelig bør denne krig provokere til en nøgtern genovervejelse her, i Moskva og i NATO af konsekvenserne af en diplomatifri, militariseret udenrigspolitik. Hvis USA havde indvilliget i at tale med Moskva, selv om de fortsat havde afvist meget af det, Moskva krævede, ville Rusland ikke have invaderet Ukraine, som de gjorde. Hvis Vesten ikke havde grebet ind for at forhindre Ukraine i at ratificere den traktat, som andre hjalp landet med at blive enig med Rusland om ved krigens begyndelse, ville Ukraine nu være intakt og i fred.

Denne krig havde ikke behøvet at finde sted. Alle parter i den har tabt langt mere, end de har vundet. Der er meget at lære af det, der er sket i og med Ukraine. Vi bør studere og lære disse lektioner og tage dem til os.

[1] Generaler og admiraler.

[2] Ukraine bidrog med tropper til denne NATO-operation på trods af, at landet ikke er medlem af alliancen.

[3] Efter sigende havde forskellige instanser i den amerikanske regering i 2014 afsat et samlet beløb på 5 milliarder dollars eller mere til politiske subsidier og uddannelse til støtte for regimeskiftet i Ukraine.

[4] Før USA og NATO besluttede at hjælpe Ukraine mod de russiskstøttede separatister, blev disse militser almindeligvis identificeret som nynazistiske i de vestlige medier. De påstod, at de var tilhængere af Stepan Bandera – som nu er blevet adopteret som en æret national figur af Kiev. Bandera var berømt for sin ekstreme ukrainske nationalisme, fascisme, antisemitisme, xenofobi og vold. Han og hans tilhængere var angiveligt ansvarlige for massakren på 50.000-100.000 polakker og for at samarbejde med nazisterne om

mordet på et endnu større antal jøder. Efter USA/NATO's stedfortræderkrig brød ud, ophørte de vestlige medier med at karakterisere disse militser som nynazister på trods af deres fortsatte fremvisning af nazistiske regalier og symboler på deres uniformer og deres bånd til nynazistiske grupper i andre lande.

[5] Den "særlige militære operation", som Rusland iværksatte, lignede ikke meget de specifikke forudsigelser, der blev fremsat i denne informationskrig, som synes at have været designet lige så meget til at samle støtte til Ukraine og styrke dets moral som til at afskrække Rusland.

[6] Se f.eks. <https://jamestown.org/event/watch-the-video-preparing-for-the-dissolution-of-the-russian-federation/>

Foto: SI